

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

Kvalifikatsiooniraamistikud Euroopas: instrument läbipaistvuse ja muutuse tagamiseks

Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud on Euroopa eesmärkides kesksel kohal, ent need on muutumas samavõrd tähtsaks ka riikide eesmärkide saavutamisel.

Kvalifikatsiooni tähtsus töö otsimisel üha kasvab ja on karjääri rajamise põhialus. Mõjutatuna riiklike kvalifikatsiooniraamistike (*national qualifications frameworks – NOFs*) kiirest arengust toimub kogu Euroopas kvalifikatsioonide liigituses suuri muutusi.

Praegu töötatakse 35 riigis¹ välja 39 riiklikku kvalifikatsiooniraamistikku². Iirimaa, Prantsusmaa ja Ühendkuningriik on kasutanud riiklike kvalifikatsiooniraamistike juba enne 2005. aastat, raamistike väljatöötamist muudes riikides stimuleeris Euroopa kvalifikatsiooniraamistik (*European qualifications framework – EQF*) riikide kvalifikatsioonide võrdlemisega. Kuna riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud jäävad keskele kohale selle Euroopa eesmärgi saavutamisel, muutuvad need üha tähtsamaks ka riikide endi jaoks oma eesmärkideni jõudmisel.

Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistik

- Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud liigitavad kvalifikatsioone õpiväljunditel põhinevate tasemete järgi. Riiklike kvalifikatsiooniraamistike tasemed peegeldavad tunnistuse või diplomi omaniku eeldatavaid teadmisi, arusaamu ja oskusi.
- Euroopa kvalifikatsiooniraamistik loob ühise võrdlusraamistiku kasutamiseks eri kvalifikatsioonisüsteemide ja nende tasemete vahelise tõlke- ja võrdlusvahendina. Euroopa kvalifikatsiooniraamistik käsitleb igat tüüpi kvalifikatsioone ja kõiki nende tasemeid (üld-, kutse- ja kõrgharidus). Euroopa kvalifikatsiooniraamistik toetab elukestvat õpet ja liikuvust ning see on kasutusele võetud 2008. aastal.

Enamikus riikides on kvalifikatsioone traditsiooniliselt liigitatud otseselt või kaudselt vastavalt „õpisisenditele“, nimelt neid omistava institutsiooni ja õpingute kestuse põhjal. Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud muudavad seda lähenemist, võttes kasutusele „õpiväljundid“ kvalifikatsioonitaseme üle otsustamise põhiprintsiibina.

Riiklike kvalifikatsiooniraamistike sidumine Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga võimaldab õppijatel ja tööandjatel võrrelda kodumaal ja muudes riikides omistatud kvalifikatsioonitasemeid. Suurem läbipaistvus seoses kvalifikatsioonide tähendusega (sisuga) muudab üksikisikutele ja tööandjatele lihtsamaks nende kasutamise nii töölevõtmisel kui ka edasiõppimisel.

Senised edusammud

Peaaegu kõik riigid on otsustanud töötada välja riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud, et siduda need Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga. Üldine arusaam kvalifikatsioonide alasest Euroopa võrdlusraamistiku tähtsusest ja väärtusest on toetanud riiklike kvalifikatsiooniraamistike sidusat väljatöötamist, läbides kogu Euroopas järgmisi üldetappe.

¹ 27 Euroopa Liidu liikmesriiki, lisaks Horvaatia, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Island, Liechtenstein, Montenegro, Norra, Serbia ja Türgi.

² Ühendkuningriigil on eraldi raamistikud Inglismaa/Põhja-Iirimaa, Walesi ja Šotimaa jaoks. Belgia töötab välja eraldi raamistike flaamlastele ning prantsuse- ja saksakeelsetele kogukondadele.

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

- **Kavandamine ja väljatöötamine.** See etapp on määrava tähtsusega riikliku kvalifikatsiooniraamistiku aluspõhimõtete, strateegiliste eesmärkide ja ülesehituse üle otsustamisel. Veelgi tähtsam on aga peamiste sidusrühmade kaasamine sellesse protsessi.
- **Ametlik kasutuselevõtt.** Kasutuselevõtu viisid erinevad riigiti. Ametlik kasutuselevõtt on tähtis hoolimata sellest, kas seda tehakse seaduse, määruse, administratiivse otsuse või ametliku kokkuleppe vormis. Selge mandaadi puudumine on põhjustanud mitmetes riikides olulisi viivitusi riiklike kvalifikatsiooniraamistike juurutamisel ning nende sidumisel Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga.
- **Varajase kasutamise etapp.** Riiklikku kvalifikatsiooniraamistikku hakatakse rakendama ning institutsioonidelt nõutakse vastavuse tagamist selle struktuuridele ja meetoditele. Potentsiaalseid lõppkasutajaid teavitatakse riikliku kvalifikatsiooniraamistiku eesmärkidest ja eelistest.
- **Edasise kasutamise etapp.** Riiklik kvalifikatsiooniraamistik kujutab endast riikliku haridus- ja koolitussüsteemi olulist osa. Seda kasutavad nii avalik haldus kui ka erasektor ning selle kasutamisega kaasnevad eelised nii lõppkasutajatele, üksikisikutele kui ka tööandjatele.

Erinevate alguspunktide tõttu on riigid praeguseks jõudnud eri etappidesse ning nende senised edusammud varieeruvad.

Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud teevad Euroopas edusamme.

- 29 riiki töötavad välja või on kavandanud riikliku kvalifikatsiooniraamistiku, mis hõlmab igat tüüpi kvalifikatsioone kõikide tasemetega.
- Muudel riikidel on osalised riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud, mis käsitlevad vaid teatud tüüpi kvalifikatsioone ja nende tasemeid või mis koosnevad eri raamistikest haridus- ja koolitussüsteemi eri osadele.
- 26 riiki on pakkunud välja või otsustanud 8-tasemelise raamistiku kasuks. Muudel riikidel on riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud 5, 7, 9, 10 või 12 tasemega.
- Kõik riigid rakendavad õpiväljunditel põhinevat lähenemist riikliku kvalifikatsiooniraamistiku tasemedeskriptorite määramisel.
- 21 riiklikku kvalifikatsiooniraamistikku on ametlikult kasutusele võetud.
- Neli riiki on oma riikliku kvalifikatsiooniraamistiku täielikult juurutanud.
- Seitse riiki on sisenemas varajase kasutamise etappi.

Tšehhi Vabariik, Itaalia, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Liechtenstein ja Serbia peavad veel langetama otsuse oma raamistiku ulatuse ja ülesehituse kohta. Teised riigid, nagu Saksamaa ja Austria, on jõudnud kokkuleppele oma riiklike kvalifikatsiooniraamistike ulatuses ja ülesehituses, ent lisavad kvalifikatsioone oma raamistikesse ükshaaval. Soome ja Rootsi on lähedal oma riiklike kvalifikatsiooniraamistike ametlikule kasutuselevõtule. Seitsmes riigis (Belgia (flaamlased), Taani, Eesti, Leedu, Luksemburg, Madalmaad ja Portugal) on riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud varajase kasutamise etapis.

Peale Malta on edasise kasutamise etapis üksnes juba enne 2005. aastat riiklike kvalifikatsiooniraamistike rakendanud Iirimaa, Prantsusmaa ja Ühendkuningriik (Inglismaa/Põhja-Iirimaa, Šotimaa ja Wales). Mõningatel juhtudel, näiteks Prantsusmaal ja Ühendkuningriigis (Inglismaa/Põhja-Iirimaa), otsustatakse regulatiivselt, milliseid kvalifikatsioone raamistikku lisada.

Eri etapid ja arengukiirused väljendavad riiklike kvalifikatsiooniraamistike väljatöötamise dünaamilist iseloomu, ent riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud ei saa kunagi täiesti valmis. Need vajavad pidevat

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

edasiarendamist ja uuendamist. Ka hästi väljakujundatud riiklikke kvalifikatsiooniraamistikke kohandatakse ja täiendatakse pidevalt.

2012. aasta keskpaigaks oli 15 riiki (Austria, Belgia (flaamlased), Horvaatia, Tšehhi Vabariik, Taani, Eesti, Prantsusmaa, Iirimaa, Läti, Leedu, Luksemburg, Malta, Madalmaad, Portugal ja Ühendkuningriik) ametlikult sidunud oma riikliku kvalifikatsiooniraamistiku Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga. Ülejäänud riikidelt oodatakse selle protsessi lõpuleviimist 2013. aastaks.

Euroopa lähenemine ja riiklik mitmekesisus

Pärast 2005. aastat väljatöötatud riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud peegeldavad Euroopa kvalifikatsiooniraamistikus juurutatud põhimõtteid ja kontseptsioone, jagades olulisi omadusi:

- need on kujundatud elukestva õppimise kõikehõlmavate raamistikenähtetena, mis käsitlevad igat tüüpi kvalifikatsioonide kõigide tasemetega;
- need pakuvad välja või sisaldavad kaheksatasemelist struktuuri. Erandite hulka pärast 2005. aastat väljatöötatud raamistike seas kuuluvad Norra ja Island, kus riiklikel kvalifikatsiooniraamistikul on seitse taset, ja Sloveenia riiklik kvalifikatsiooniraamistik 10 tasemega.
- need rakendavad õpiväljunditel põhinevaid deskriptoreid, mis peegeldavad kolme - teadmisi, oskusi ja kompetentsi - eristavat astet Euroopa kvalifikatsiooniraamistikus.

Pärast 2005. aastat väljatöötatud riiklike kvalifikatsiooniraamistike vaheline lähenemine vastandub erinevustele enne 2005. aastat väljatöötatud raamistikutes. Näiteks on kaks riiklikku kvalifikatsiooniraamistikku Ühendkuningriigis (Šotimaa ja Walesi oma) kõikehõlmavad, ent kolmas (Inglismaa/Põhja-Iirimaa jaoks) on osaline ning hõlmab nagu Prantsusmaa riiklik kvalifikatsiooniraamistikki peamiselt kutsekvalifikatsioonide. Neil on ka erinev tasemetearv. Prantsusmaa riiklikul kvalifikatsiooniraamistikul on 5, Ühendkuningriigil (Inglismaa/Põhja-Iirimaa) 9, Šotimaal 12 ja Iirimaal 10 taset. Erinevusi esineb ka õpiväljundite kasutamises, nii et varasemate raamistike sisu ja profiil on mitmepalgelisemad.

Peale riiklike kvalifikatsiooniraamistike kasutamise nende võrreldavuse soodustamiseks Euroopas ja rahvusvaheliselt rõhutavad kõik riigid seda, et riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud parandavad haridus- ja koolitussüsteemi eri osade vahelist koordineerimist ning aitavad suurendada riiklike kvalifikatsioonide läbipaistvust. Riiklike kvalifikatsiooniraamistike rolli kommunikatsiooniraamistikenähtetena suhtutakse üldiselt kui olemasolevatele kvalifikatsioonisüsteemidele väärtust lisavasse, ilma et neid oleks vaja radikaalselt muuta.

Mõned riigid, nagu Horvaatia, Island, Poola ja Rumeenia, propageerivad oma riiklikke kvalifikatsiooniraamistike reformivate raamistikenähtetena, mis kujutavad endast vahendit nende haridus-, koolitus- ja elukestva õppimise süsteemide sidususe, asjakohasuse ja kvaliteedi suurendamiseks. Õpiväljundite võrdluspunktina toimivate riiklike kvalifikatsiooniraamistike areng võib vallandada muid reforme, nt uued õpiteed ja -programmid, kutsestandardid või hindamise protseduurid mitteformaalse õppimise tunnustamiseks. Saksamaa käsitleb mitteformaalse ja informaalse õppimise seadustamist oma riikliku kvalifikatsiooniraamistiku väljatöötamise lahutamatu osana, mis võib muuta nende riikliku kvalifikatsioonisüsteemi toimimise viisi.

Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud peegeldavad ka rahvuslikku, poliitilist ja kultuurilist konteksti. Näiteks on kolm kõiki kvalifikatsiooni tüüpe hõlmava laiaulatusliku riikliku kvalifikatsiooniraamistiku rakendamise põhimudelid.

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

Esimese mudeli puhul on riiklikel kvalifikatsiooniraamistikel kõikehõlmavad ja sidusad tasemedeskriptorid hariduse ja koolituse kõikide tasemete ühendamiseks. Kuna deskriptorid viitavad tasemetele ja õpiväljunditele, on sarnasused ja erinevused näiteks kutsehariduse ja kõrghariduse kvalifikatsioonide vahel paremini nähtavad. Saksamaa, Belgia (flaamlased), Šotimaa, Iirimaa, Eesti, Sloveenia ja Leedu riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud rakendavad seda lähenemist. Teise mudeli puhul, mis on kasutusel näiteks Taanis ja Bulgaarias, teevad riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud vahet tasemetel 1–5 ja 6–8, jättes kõrgemad tasemed üksnes kõrgharidusinstituutide omistatavatele kvalifikatsioonidele (Bologna protsessi kohaselt³). Kolmanda mudeli puhul, mis on kasutusel näiteks Austrias, jagavad riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud tasemed 6–8 kahte paralleel harusse. Üks haru hõlmab kõrgharidusinstituutide omistatavaid kvalifikatsioone (Bologna protsess) ja teine väljaspool kõrgharidusinstituute omistatavaid kutsekvalifikatsioone.

Need kolm mudelit pakuvad lahendusi haridus- ja koolitussüsteemi eri osade, nimelt kutse- ja akadeemiliste kvalifikatsioonide, omavahel sidumiseks. Elukestva õppimise üheks oluliseks eesmärgiks on teha lihtsamaks liikumine üht tüüpi või ühel tasemel õppimiselt teisele, kutsehariduses näiteks kooliskäimiselt praktikale või keskhariduselt ülikooli, ja vastupidi, arvestades seejuures eelneva õppimisega. Ei ole teada, mil määral mõjutavad õpiväljunditel põhinevate tasemetega riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud riiklike haridus- ja koolitussüsteemide eri osade vahelisi suhteid. Enamik riikidest integreerib kvalifikatsioonide kavandamise ja omistamise reeglid süsteemi vastavasse ossa.

Kas riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud muudavad midagi?

Mitmes uurimuses on tõstatatud küsimus, kas riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud juhivad hoopis tähelepanu ja ressursse kõrvale, selle asemel et väärtustada haridus- ja koolitussüsteemi. Vahel tuleneb selline kriitika õpiväljunditel põhinevate raamistike kõige varasematest juurutamise katsetest. See põhineb peamiselt kogemustel, mis olid saadud Euroopas ja mujal enne 2005. aastat väljatöötatud riiklike kvalifikatsiooniraamistike puhul, eeskätt Uus-Meremaa, Lõuna-Aafrika ja Ühendkuningriigi (Inglismaa/Põhja-Iirimaa) kogemustel.

Euroopa kvalifikatsiooniraamistikust inspireeritud riiklike kvalifikatsiooniraamistike uus põlvkond võimaldab mõju küsimuse taas üle vaadata. Areng on veel varases etapis, ent riiklike kvalifikatsiooniraamistike mõju on täheldatav mitmes valdkonnas, eeskätt instituutide struktuuridele, õpiväljundite kasutamisele ja elukestva õppimise arendamisele.

Riiklike kvalifikatsiooniraamistike kasutuselevõtt ja juurutamine mõjutavad kogu Euroopas instituutide struktuuri ja nendevahelist koostööd. Euroopa riiklike kvalifikatsiooniraamistike toetavad igas riigis Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku riiklikud koordineerimispunktid, mis vastutavad kommunikatsiooni, informatsiooni levitamise ning eeskätt seoste eest riiklike ja Euroopa tasemete vahel. Mõningates riikides vastutavad need ka riikliku kvalifikatsiooniraamistiku registrite eest ning toetavad riiklike sidusrühmade koordineerimist, aidates juurutada riiklikku kvalifikatsiooniraamistikku.

Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud hakkavad teatud määral avaldama mõju kvalifikatsioone omistavatele instituutidele. Iirimaa, Malta ja Rumeenia on koordineerimise parandamiseks liitnud oma haridus- ja koolitussüsteemi osade eest vastutavad organisatsioonid üheks riiklikuks asutuseks. Portugal on asutanud riikliku agentuuri haridusministeeriumi ja tööhõiveministeeriumi koostöö tugevdamiseks. Kavandatav Horvaatia riikliku kvalifikatsiooniraamistiku seadus soovib asutada

³ Vt http://ec.europa.eu/education/higher-education/bologna_en.htm

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

riikliku strateegilise asutuse riikliku kvalifikatsiooniraamistiku juurutamiseks, seireks ja hindamiseks. Riiklike kvalifikatsiooniraamistike edasine mõju sõltub sellest, kas selline institutsiooniline areng jätkub.

Õpiväljundite põhimõte on kogu Euroopas laialdaselt omaks võetud. Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistik on soodustanud õpiväljundite kasutamist kvalifikatsioonide määramisel ja kirjeldamisel ning nende määramisel sobivatele tasemetele riiklikes raamistikutes ja Euroopa raamistikus. Mitmes riigis, näiteks Horvaatias ja Poolas, on riikliku kvalifikatsiooniraamistiku arendamine aidanud tuvastada valdkondi, kus õpiväljundeid ei kohaldata või kus neid kohaldata ebajärjekindlalt. Norras näitas töö riikliku kvalifikatsiooniraamistikuga, et *fagskole* edasijõudnute kutsehariduse kvalifikatsioonid põhinesid ainult osaliselt õpiväljunditel. See viga parandati.

Pingeline debatt Saksamaal keskhariduse *Abitur*-kvalifikatsiooni ja kutsehariduse Facharbeiter-kvalifikatsiooni võrdväärsuse ning kutse- ja üldhariduse vahelise suhte üle näitab, kuidas õpiväljundite kasutamine on kahtluse alla seadnud varjatult väljakujunenud hierarhiad.

Kuigi õpiväljunditel põhinev lähenemine on kogu Euroopas üldiselt omaks võetud, kujuneb selle tõlgendamine ja rakendamine oluliseks katsumuseks. Tasemedeskriptorite kavandamine riiklikul tasandil näitab, kui erinevalt mõistavad riigid õpiväljundeid.

Üks riikide rühm, kuhu kuuluvad Eesti, Küpros, Austria ja Portugal, on võtnud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku tasemedeskriptorid alguspunktiks ning arendanud neid edasi riigi tegevuse suunamiseks. Teine rühm, kuhu kuuluvad näiteks Bulgaaria, Taani, Soome, Norra ja Poola, on muutnud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kolmandat kompetentsi sammast kajastamaks efektiivsemalt olulisi sotsiaalseid, enesekohaseid ja ülekantavaid kompetentse. Kolmas rühm, millesse kuuluvad Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Leedu, Madalmaad ja Sloveenia, kasutab kompetentsi kõigeülese kontseptsioonina, mis peegeldab riigi traditsioone ja väärtusi. Sellega rõhutatakse kompetentsi holistilist ja integreerivat loomust ning mõistetakse kompetentsi kui isiku võimet rakendada töös ja õpingutes oma teadmisi, oskusi jm enesekohaseid, sotsiaalseid ja metodoloogilisi kompetentse.

Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku ja enamiku kõikehõlmavate riiklike kvalifikatsiooniraamistike selgeks eesmärgiks on elukestva õppimise toetamine. Viimase aasta jooksul on riigid hakanud selles valdkonnas sidusamalt tegutsema. Riiklike kvalifikatsiooniraamistike kasutamine elukestva õppimise soodustamisel on liikunud kolme teed pidi.

Esiteks: kõikehõlmava õpiväljunditel põhineva riikliku kvalifikatsiooniraamistiku sisseseadmine võib iseenesest soodustada õpikarjääri.

Teiseks: riiklike kvalifikatsiooniraamistike ja valideerimissüsteemide vahelised tugevamad seosed võimaldavad inimestel lasta hinnata ja tunnustada oma varasemat (formaalset, mitteformaalset ja informaalset) õppimist vastavalt riikliku kvalifikatsiooniraamistiku kvalifikatsioonile. Seda Prantsusmaalt alguse saanud lähenemist peavad nüüd mitmed riigid oluliseks viisiks, kuidas riiklik kvalifikatsiooniraamistik soodustab elukestvat õppimist.

Kolmandaks: mõned riigid, eeskätt Taani, Soome, Madalmaad, Norra ja Rootsi töötavad kriteeriumite ja protseduuride kalla, mis võimaldaksid lisada raamistikesse tunnustusi ja kvalifikatsioone, mis on omistatud väljaspool esmast (avalikku) haridus- ja koolitussüsteemi peamiselt tööturu või vabatahtliku sektori poolt pakutava jätkukoolituse eest. Kvaliteet põhjustab muret, sest tähtis on kindlustada, et see väga mitmepalgeline pakkumine vastab miinimumkriteeriumitele ning on

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

kombineeritav traditsioonilise esmase hariduse ja koolitusega. Selline areng toimub kiiresti mitmes riigis ning neil on potentsiaali muuta riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud suunanäitajateks, mis annavad laia ülevaate õpivõimalustest ja omistatavatest kvalifikatsioonidest.

Esseisvad ülesanded

Viimastel aastatel tehtud edusammud moodustavad hea vundamenti riiklike kvalifikatsiooniraamistike potentsiaali realiseerimisele, ent need peavad olema nähtavad ka väljaspool strateegia väljatöötajate ja ekspertide kitsast ringi. Järgmistel sammudel on otsustav tähtsus riiklike kvalifikatsiooniraamistike edukal kujunemisel.

- Õpiväljunditel põhinevad tasemed peavad muutuma inimestele nähtavaks. Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku ja riikliku kvalifikatsiooniraamistiku tasemete lisamine tunnistustele ja kvalifikatsioonidesse on siin kõige tähtsam samm.
- Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud muutuvad üha enam riiklikeks struktureerimise ja planeerimise vahenditeks. See eeldab riiklike kvalifikatsiooniraamistike struktuure peegeldavate andmebaaside ja suunismaterjalide koostamist. Seda on tehtud enne 2005. aastat välja töötatud riiklike kvalifikatsiooniraamistike puhul, ent hilisemate puhul veel mitte.
- Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud peavad üha enam tegelema tööturuga ja olema tööturul nähtavad (abis karjäärivõimaluste arendamisel, töösaavutuste sertifitseerimisel, suuniste ja seoste kaudu sektorite raamistikega).

Kuigi riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud kasutavad õpiväljundeid, esineb muid rakendatavaid praktikaid, kus kvalifikatsioonide tunnustamiseks kasutatakse õpisisendeid. Akadeemilise tunnustamise keskuste võrgustikud (infokeskuste Euroopa võrgustik (*the European network of information centres* – ENIC) ja riiklikud akadeemilise tunnustamise infokeskused (*the national academic recognition information centres* – NARIC)⁴ toetavad õppijaid ja institutsioone juurdepääsul kõrgharidusele ning kõrgharidusesisesel edasilikumisel. Õpisisenditel põhineb ka Euroopa Liidu direktiiv (2005/36), mis käsitleb kutsekvalifikatsioonide ja tööturu ametikohtade vahelisi suhteid. Seosed riiklike kvalifikatsiooniraamistike ja nende muude lähenemiste vahel vajavad selgitamist ja tugevdamist.

See põhjendab vajadust riikliku kvalifikatsiooniraamistiku juurutamisel nii kvalitatiivse kui ka kvantitatiivse süstemaatilise seire ja hindamise järele. Ainult vähestel riikidel on kvalifikatsiooniomanike lähteandmed või jälgitakse nende liikumist.

Riiklike kvalifikatsiooniraamistike idee kukub läbi, kui neid käsitatakse isoleeritud algatusena väljaspool valitseva suuna poliitikat ja praktikat. Suurim oht on see, kui riigid „unustavad“ oma riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud pärast nende sidumist Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga ja õõnestavad sellega tõsiselt Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku kui usaldusväärset võrdlusraamistikku.

Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskus

⁴ Vt http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/naric_en.htm